

[Bjørn Poulsen]

det uden en vis sikkerhed for, at sugerøret stadig væk stikker godt fast i statskassen.

Forslaget vil betyde, at den gennemsnitlige størrelse forøges, og at specialiseringen udbygges i endnu højere grad, og det vil sige større koncentrationer på enkelte egne specielt af husdyrproduktion.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, at man jo igennem den sidste halve snes år har haft nogle meget kraftige diskussioner mellem land og by, her specielt på miljøområdet. Diskussionen er nu også begyndt på det etiske område. Jeg tror ikke, at kombinationen af yderligere støtteforanstaltninger til landbruget – meget store enheder inden for landbruget, hvor man udefra ser det som noget af et etisk problem, hvorledes svinestalde indrettes, og hvorledes svinene har det – ligefrem vil skabe større forståelse mellem land og by i dette land. Jeg tror, man helt har overset det meget store psykologiske problem, der ligger i den manglende forståelse.

Der er heller ingen tvivl om, at hvis man skal leve op til det, der er grundlaget for dette lovforslag, nemlig de såkaldt størrelsesøkonomiske fordele – det betyder større stalde – så ved vi jo, at når det går galt i sådan en stald, så går det også galt, og det er vel dér, vi skal hjælpe rent økonomisk, når det begynder at ske.

Man åbner op for aktieselskaber i landbruget – noget, som landbruget bortset fra Tolvmandsforeningerne altid har været imod – men lige pludselig er der skiftet om, og nu skal der altså være aktieselskaber. Så langt går liberaliteten! Jeg kunne ønske, at man gik lige så varmt ind for specielt andelsejerformerne, som man gør i forhold til aktieselskabsformerne. Jeg tror også, det forstås betydelig bedre blandt landmænd.

Fra SF's side er vi helt klar over, at den nuværende landbrugslov ikke kan fortsætte, det skal der ikke herske tvivl om, men vi mener ikke, at dette lovforslag vil fremskaffe det landbrug, som vi har brug for her i landet som en valutaintjeningskilde, som en beskæftigelseskilde og ikke mindst som et stadigt grundlag for vores kultur på landbrugsområdet.

Vi mener, at man skal have en harmonisk strukturudvikling, at man skal styrke det, der i virkeligheden er rygraden i dansk landbrug, nemlig de mindre og mellemstore brug, så de bliver økonomisk selv bærende. Her har man

efter vores mening sat sig imellem to stole, og afstanden er så stor, at man ikke kan nå nogen af dem. Det synes vi er synd, og jeg forudser, at Folketinget, hvis denne lov kommer til at virke sådan, som man siger den skal, gang på gang i fremtiden skal ud og redde dansk landbrug økonomisk, og i fremtiden bliver beløbene betydelig større, end vi har set hidtil.

Men der er i hvert fald én part, som vi allerede har solgt, det er den unge landmand, og det skal han nok sætte pris på.

Sønderby (V):

Ingen af de ordførere, der har været oppe, har underkendt den betydning, som landbruget har i det danske samfund både valutamæssigt og beskæftigelsesmæssigt, og derfor har Folketinget i det sidste års tid også løst en række af de krav, som landbruget har ment trængte sig på. Jeg tænker her bl.a. på den kampagne, der har været om miljøet, om refinansiering og om en række skattelove.

Nu har vi så et lovforslag til første behandling i dag om en ændring af landbrugsloven, og det er sjældent, at et lovforslag har været drøftet så meget, inden det kom til første behandling i Tinget.

Der har været lidt kritik af det forum, det har været drøftet i, men det hænger måske sammen med, at der var nogle, der ikke rigtig var klar til at være med til at løse landbrugets problemer, da vi drøftede dem i juni sidste år, og derfor meldte sig ud af den gruppe, der ville være med til at løse landbrugets problemer.

Det lovforslag, der her foreligger, er resultat af de forhandlinger, der har været, og af et godt arbejde i Bernsteinudvalget, og jeg vil da også gerne her rose landbrugsministeren for, at han har fået bukket alle enderne sammen, så der ligger et godt liberalt lovforslag til behandling nu.

Formålsparagraffen i den nugældende lov ikke alene fastholdes, den styrkes også. Der er et absolut behov for at styrke landbrugets erhvervmæssige tilpasning.

Strukturudviklingen i dansk landbrug går jo stærkt. Som hr. Rønholt sagde, er antallet af landbrug faldet i løbet af godt 20 år fra 196.000 til ca. 80.000 i år, og samtidig har den teknologiske udvikling medført betydelig produktionsstigning. Vi har haft en produktionsstigning på 6 pct.; der er vel ikke mange erhverv, der kan vise en sådan stigning, og den nye teknik kræ-